

Vsa dekleta, ki prihajajo v Zagreb ali skozi Zagreb, ki so brez službe ali iščejo službo, bi morala prenočevati in se prehranjevati v zavetišču »Naš Dom«. Sedaj vodi gospodinjstvo v zavetišču gđe. Jerica Geč, dolgoletna prednica Marijine kongregacije slovenskih deklet v Zagrebu, ki je svojim tovarišicam v »Domu« prava mamica. Društveni prostori, zavetišče in pisarna se nahaja v Bakačevi ulici 4/II. Ulica je prelaz iz Jelačićevega trga na Kapitol, torej na najbolj prometnem mestu in v središču Zagreba.

Važno za vsakega! Stavka stavcev v dravski banovini je povzročila, da ni, kakor navadno, izšel veliki ilustrirani cenik tvrdke Stermecki v začetku avgusta, ampak izide šele v prvi polovici septembra. Cenik bode leto bogato koloriran, zelo interesanten ter prinese vse novosti zadnje mode. Naproša se vsakogar, da v lastnem interesu z naročili še počaka, dokler ne izide cenik tvrdke Stermecki v Celju.

Znižanje šolnine! Vpoštevajoč težke gospodarske razmere, je Legatova šola v Mariboru vnovič znižala šolnino in je sedaj vsakemu mogoče, obiskovati Legatov »Enoletni trgovski tečaj«, ki je radi vzorne organizacije ter odličnih uspehov na najboljšem glasu. Šolski program brezplačno. Vpisovanje vsak dan od 10. do 12. ure samo v šolski pisarni, Maribor, Vrazova ulica 4. Lastni dijaški internat. Ustanovljen 1913. Začetek dne 9. septembra. 850

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-58. Najmodernejše urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta izbira zdravnikov. 10

Hermes enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgoveškega društva, Maribor, Zrinskega trg. vpisuje dnevno. Zahtevajte prospekte! 635

Slovenske gorice v fotografiji. Prejeli smo izredno lepe posnetke sledečih krajev: Sveti Miklavž pri Ormožu, Sv. Jakob v Slov. goricah, Sv. Trojica v Slov. goricah, Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Andraž v Slov. gor., Svetinje, Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Tomaž v Slov. gor., Sv. Bolfenk na Kogu, Sv. Anton v Slov. gor., Velika Nedelja, Kapela. Oglasite se, kjer potrebujete v teh krajih razglednice, navadne ali fotorazglednice, od 100 komadov dalje vam

jih nabavimo. Vprašajte za ceno! — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dve nesreči v Berlinu. Berlin je priredil veliko radijsko razstavo, katero so si ogledovali ljudje iz celega sveta. Na tej razstavi je izbruhnil požar dne 19. avgusta popoldne. Uničil je vse predmete v eni dvorani in je zajel tudi druge prostore. Plameni so švigali do 50 m visoko. Ko je začelo goreti, je bilo v razstavnih prostorih nad 30 tisoč posetnikov in je sreča, da ni prišlo do nepregledne nesreče vsled občega strahu. Materijalna škoda je zelo velika in jo trpijo dobro zavarovane veletrgovke. Požarna nesreča je zahtevala 1 smrtno žrtev, 26 ranjenih in med temi 10 gasilcev. — Druga nesreča je zadela Berlin 20. avgusta, ko se je zrušil kmalu popoldne v dolžini 50 m predor nove podzemne železnice, ki jo gradijo skozi središče mesta na Göringovi cesti. Zasulo je več delavcev, katerih niso mogli odkopati. Z zemljo in že zgrajeno železno konstrukcijo se je porušil tudi velik železni žerjav.

Obžalovanja vredni slučaji.

Z dinamitno patrono si končal življenje. Pri mariborskem pokopališču

na Pobrežju si je vtaknil 22. avgusta v usta dinamitno patrono in jo užgal Ivan Juhart iz Selnice ob Dravi, ki je uslužben kot ključavničar na Fali. Eksplozija je nesrečno raznesla glavo na drobne kose. Juhart je bil bolan na raku in je imel zevajočo rano na glavi.

Denar so kradli iz nabiralnika v ptujski minoritski cerkvi mladoletni nepridipravi. Uzmoviče je prijel stražnik, ki se je bil skril v spovednico in od tamkaj prežal na tatiče. Mladostni izprienci so uganjali tatinski posel že eno leto in so znatno oškodovali omenjeno cerkev.

Požigalci so na delu po Slovenskih goricah in to najbolj v krajih od Sv. Andraža proti Sv. Antonu. Vsem posestnikom, pri katerih je bila na delu požigalčeva roka, je bil požar poprej pisмено napovedan. Orožniki so dognali, da je bilo doslej pisanih 18 grozljivih pisem in pri nekaterih od teh je že gorelo. Požigalec polaga v seno ali v gospodarska poslopja gorečo svečo. Ljudje stražijo svoje domove in orožniki so zapri že tri osumljence.

Obesil se je v Zgornjem Porčiču pri St. Lenartu v Slov. goricah 24letni Matija Baš iz obupa, ker je živel v veliki bedi.

»Blazna« mravlja.

Hamburški raziskovalec dr. Robert Stöger je opazil v mravljišču na svojem vrtu mravljo, ki je neprestano krožila po tleh. Ni se udeleževala skupnega dela. Druge mravlje so jo pustile kar samo in se niso zmenile zanjo. Znanstvenik je odnesel mravljo v laboratorij, kjer jo je opazoval več dni. Mravlja je tekala več dni, potem opešala, obstala in teden dni pozneje poginila. Dr. Stöger jo je poslal v Curih, prof. Brunsu, strokovnjaku za živčevje žuželk, in ga naprosil, naj preišče — možgane nesrečne žuželke-mravlje. To ni bila nobena lahka naloga, ker ima mravlja možgane, ki so manjši

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Ustreljeni volk je bila krasna žival, suh, močan in dolgodlak. Lavison ga je začel takoj dreti s pripombo, da bo našel ob svitu jutra še več volčjih kožuhov.

Čeravno so ostale zveri v okolici taborišča, se niso upale več v bližino. Psi so stokali ter cvilili; njih nemir se je večal, ko se je bližal jutranji svit. Zjutraj je videl Franc, da so nekatere volkovi hudo obdelali s kremplji in zobmi. Lovca sta se lotila iskanja ustreljenih volkov, pa nista našla niti enega.

Kmalu za tem sta se odpeljala v južno smer. Razven nagiba medsebojnega ravnanja niso kazali psi nikakih slabih posledic nočnega boja. Lovca sta jih priganjala k največji naglici, ker je trdil Amerikanec, da ne bodo zapustili beli gospodarji severa njune sledi. Celi dan sta čakala možakarja na divje, samotno in strahotno tulanje. Ni ga bilo.

7

Prva blede večerna zvezda je pokukala na vzhodu, ko sta se utaborila lovca na obrežju Topniškega jezera. Z nočjo je priromalo skozi čisti tihi zrak zategnjeno tulenje.

Lavison je zakuril pod šotorom. Gruber je hodil nemirno sem in tja. Naenkrat je potegnil nož in odbrzel proti krotkim volekom, ki so mirno kopali sneg. Pa prestrašeno se je obrnil in pomolil nož tovarišu.

»Zakaj?« je vprašal orjak.

»Morava vendarle jesti,« se je glasil odgovor. »Jaz se ne morem lotiti klanja. Opravi to ti.«

»Da bi zaklal enega od teh živali?« je godel Amerikanec. »Prej bo zamrznil pekel. Še dolgo ne bom toliko gladen. Sploh pa naju bodo itak požrli volkovi s teleti vred!«

Nista spregovorila nobene besede več. Pojedla sta zadnji prepečenec. Nemec je nosil teleta pod šotor in je stopil do psov. Celi dan mu je že povzročala pasja vprega skrb; nekaj ni bilo v redu z njo. Še celo tedaj, ko je stopal med njimi, so se besno spopadli. Videl je, da je bila običajna praska. Napadeni psi so razodevali nepopisen strah, napadalci izredno besnost in to je bilo

Pod vlak se je vrgla iz obupa pred postajo Gornji Dolič v Šaleški dolini Alojzija Jurač od Sv. Florjana pri Gornjem Doliču.

Sramotna tatvina. Ze od nekdanj velja za vse obsodbe vredno, če kedo kra-de čebele. Na Krško polje so spravili radi ajdovega cveta čebelarji iz okolice Krško čebelne panje, nad katere so se spravili tatovi in jih v noči nekaj od-neli.

Mlada žrtev pretepa. V Kovorju pri Tržiču na Kranjskem so se stekli fant-je. V pretep so posegli orožniki. Ob po-javu orožniške patrulje se pretepači niso razkropili, ampak so se obrnili proti žandarjem. Napadeni orožnik je sunil v silobranu z bajonetom v prsa 23letnega čevljarskega pomočnika Fr. Erlaha iz Kovorja. Zabodeni je podle-gel rani v ljubljanski bolnici.

Vlom v grobnico. Koncem zadnjega tedna je bilo vlomljeno v noči od kakih šestih neznanih vlomilcev v grajsko grobnico grofov Auersperg pri gradu Turn na Dolenjskem. Vlomilci so dom-nevali v grobnici in v krstah dragoceno-sti, a so se opekli in je bil ves trud zaman. Grobnica je bila postavljena l. 1877. Podoben vlom je bil izvršen pred svetovno vojno. Tokrat so morali od-straniti groboskrunitelji 500 kg težko kamenito ploščo, ki je zapirala vhod v grobnico.

Radi malenkosti pride do krvavih pobejev. V Rogatici pri Sarajevu je bi-lo pravoslavno prošenje, na katerega se je zbralo zelo mnogo ljudi. Iz Sara-jeva je priletelo na slavnost popoldne letalo tamošnjega aerokluba in je me-talo med zbrane letake. Aeroplan je zadel radi nizkega leta v električno na-peljavo in se zrušil na zemljo v bližini cerkve. Nevarno ranjen je bil pilot, njegov spremljevalec je ostal nepoško-dovan. Na mesto nesreče je prihitelo iz mesta tudi 10 muslimanov, da bi vi-deli, kako in kaj. Pot do cerkve pelje preko cerkvenega zemljišča, na kate-rem je bilo zbranih veliko pravoslav-

nih in ti so branili muslimanom pre-hod in zahtevali, da odidejo. Ker se muslimani niso pokorili, se je razvil pretep in splošno obmetavanje s kame-njem. Posegla je vmes žandarmerija, ki je dobila za odgovor kamenje. Orož-niki so rabili konečno orožje in prvot-na malenkost je zahtevala 2 mrtva, 5 težko in 19 lažje ranjenih.

*

Slovenska Krajina.

Blagoslov dežja. Zadnje čase smo dobili v obilni meri dež. Četudi nas je letos suša ob-iskala v taki meri, da smo bili prepričani, da nam polje ne bo dalo zaželenega sadu, smo postali sedaj nekoliko manj nemirni. Upanje je, da se bo rast repe, ajde in prosa sedaj po-pešila in bo tako saj delno nadomeščeno za pomanjkljaj sena in otave. Koruza si je sicer nekoliko opomogla, vendar sadu, ki smo ga vajeni vsako leto, ne bo. Zlasti poznejše ko-ruzne sejatve, zgodnejše bi še nekoliko odgo-varjale, bodo rodile za 40% manj kakor prej-šnja leta. Obstoja pa nevarnost, če bi še na-dalje močno deževalo, da bodo začeli koruzni storži gniti in tako bo šel še 15% pridelek v nič. Vinogradi širom Slovenske krajine kaže-jo izvrstno in jim do sedaj še dež ni škodo-val. Kakor izgleda, se bo vreme popravilo in tako so izgledi za vinski pridelek povoljni, če le ne bo kaka huda vremenska katastrofa razblinila upov vinogradnikov. Letošnja suša je bila za vinograde kar dobrodošla in ker se še ni pojavila po vinogradih nobena bolezen, bo zopet vesela letošnja trgatva in kakovost vinskega pridelka izvrstna.

Izterjevanje davkov. Sliši se, da se bo kon-cem avgusta začelo izterjevanje davkov. Po-ročali smo že na tem mestu, naj bi se izter-jevanje vsaj nekoliko ublažilo, kajti letina je bila slaba in zaslužka ni nobenega.

Črensovci. Smrt je neizprosna. Pokosila je na Dolnji Bistrici Kelenc Julijano, ki je že več let potrpečljivo prenašala težko bolezen. Bila je vse življenje dobra, praktična katoličanka, večkrat v bolni doma sprevidena. Ob pogrebu se je zbralo ogromno ljudi. Na pokopališču so zapeli domači gasilci pod vodstvom

šolskega upravitelja g. Križmana žalostnko. Vsa čast gasilec in vodji. Naj rajna Julijana počiva v miru v domači zemlji, preostalim, in zlasti edinemu sinu Jožefu, našemu naroč-niku, izrekamo iskreno sožalje! — Na Gornji Bistrici je pa v Gospodu zaspal mož, odločen katoličan, neustrašen v boju za katoliška na-čela, Jakšič Ivan. Nismo pričakovali, da bi naš ljubi Ivan tako hitro končal. Bil je dela-ven kot občinski in šolski odbornik in ti nje-govi sodelavci žalujejo za rajnim, dobrim Ivanom. Lahko mirno trdimo, da pokojni ni imel sovražnika, vse ga je ljubilo in spoštovalo. Po-greba so se udeležili njegovi tovariši iz občin-skega in šolskega odbora. Zaplakala je ob njegovi krsti žena in otroci. Naj jih tolaži lj. Bog, božji sklepi so večni. Naj Bog obilo po-plača rajnemu njegova dobra dela. Počivaj v miru, dragi, blagi Ivan!

Sobota. Umrl je pri nas v prvi polovici av-gusta po daljšeni bolehanju znani gostilničar in posestnik Flisar Josip v starosti 73 let. Po-kojni je užival med soboškim meščanstvom velik ugled in je bil splošno priljubljen. To je pričal njegov pogreb, ki se ga je udeležilo mnogo ljudi in tudi soboški gasilci in druga društva. Užaloženim svojcem naše iskreno sožalje. — Občinski odbor je soglasno sprejel ponujeno posojilo od zagrebškega Izseleniš-kega komisarijata v znesku 400.000 Din za zgradbo delavskega doma v Soboti. Posojilo je dano na 25 let in je brezobrestno. Ta korak soboškega občinskega odbora je vreden vse pohvale in kaže jasno dovolj njegovo razume-vanje za delavsko vprašanje. — Kakor smo zvedeli, je banska uprava dovolila za zasutje jame pred zdravstvenim domom in za tukaj-šnji kopališče 30.000 Din iz bežnostnega skla-da. — V novo ustanovljeni občinski cestni od-dek so bili izvoljeni sledeči gg.: Cvetko, Lan-šček, Poredoš S., Horvat J. in arhitekt Novak.

Gornja Lendava. Novo stezo smo dobili od cerkve do pošte in ljudske šole. Napeljati jo je dal tukajšnji veleposestnik Hartner. Po-trebnost in koristnost je ta steza, samo posebno starši šolcobveznih otrok prosijo, da se steza posuje z gramozom ali čim podobnim, predno se prične šola, ker je ob slabem vremenu ve-liko blato radi ilovice, ki pokriva to stezo. Upamo, da bo steza čim prej popravljena! —

čudno. Nato je pa zaobrnil eden od hudobnih psov oči, pene so mu privrele iz gobca, streslo ga je po celem telesu, z opremo vred je skočil visoko, zahripalo je zatulil in se onemoglo zgrudil.

»Lavison!« je kriknil Franc. »Semkaj! Poglej, ta-le pes poginja od stekline! Beli volkovi so bili stekli!«

»Se b. že ujemalo,« je prikimaval Amerikanec. »Videl sem enkrat, kako je poginjal pes na ste-klini in se je obnašal ravno tako kakor ta-le tu. Samo z enim še nikakor ni opravljeno. Le poglej te zelenkaste oči. Ali nisem prerokoval, da so beli volkovi peklenska družba? Vse pse bova morala postreliti.«

Gruber je ustrelil prvega steklega psa in kmalu za tem še tri, na katerih se je bila pojavila strašna bolezen. Nastal je grozen položaj. Po-biti vse pse, je pomenilo toliko, kakor končati življenje sebi in tovarišu. Na ta način sta bila ob vsako upanje, da bi še kedaj dosegla tolikanj za-želeno koč. Na drugi strani je zopet grozila ne-varnost, da bi katerega izmed njih popadel ste-

kel pes in če bi umirala oba na steklini, bi bilo še strašnejše!

»Lavison, preostane nama še samo ena mož-nost«, je razlagal Gruber blede prestrašenega obraza. »Imaš še toliko moči, da boš obdržal pse enega za drugim, med tem ko bom jim jaz po-vezal gobce?«

Nož med zobmi je pograbil orjak z orokavi-čenimi rokami enega od psov in ga zavlekel pred ogenj. Žival je cvilila ter se branila, kazaje na vse mogoče načine popadljivost. Gruber ji je za-drgnil z vrvjo gobec. Drugega, tretjega psa sta zvezala, četrtega, ki je skušal hlastniti po Nem-čevi roki, je Amerikanec malodane zadušil. Zad-nji, zadirčna zver, je pobesnel v trenutku, ko se ga je dotaknil Gruber; ves penast je zagrabil Frančev rokav. Lavison ga je odtrgal, držal ga je z eno roko proč od sebe, med tem ko je zavih-tel z drugo nož. Mrtve pse sta zavlekla dalje proč po snegu, se vrnila nazaj k ognju in čakala na tulenje volkov.

Kmalu za tem, kakor hitro se je stemnilo bolj gosto, je bilo zadoščeno njunemu pričako-

ko glava drobne buč-ke. A drobnogled je vendarle opravil svoj posel. Naposled so po-ročali iz Curiha v Hamburg, da je prit-iskala levo polovico možgan neka oteklina, ki je mravlji vzela »razum«. Tako je mra-vlja dobesedno zblaz-nela in naposled po-stala žrtev mrtvouda.

Brzina govorice.

Londonske veleposla-stnik sir Alfred Ham-broke se je hotel pre-pričati, kako hitro se širijo govorice in je zaradi tega dal razši-riti vest, da stoji tik pred polomom. Še tisti dan zvečer je odpotoval iz Londona v Edinbo-urgh k nekemu banke-tu, kjer so ga sprejeli prijatelji in znanci s